

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:19

יציאת השבת: 17:18

ב' כסלו תשע"ג

גיליון מס' 92

שאל אביך ויגדך

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שבת

בניד עדשים תוכל למכור את הבכורה לקנות אותה עלול לארוך שנים רבות.

בפרשתנו עשוי מוכר את הבכורה ליעקב, תמורת נזיד עדשים. אך רק בספר שמות, 275 שנים קדימה. ה' מתאר את בני "בני בכורי ישראל" ושולח את משה לגאול את עמו. רש"י מעיר על כך: "בני בכורי – לשון גדולה כמו אף אני בכור אתנהו זהו פשוטו, ומדרשו כאן חתם הקב"ה על מכירת הבכורה שלקח יעקב מעשו".

למה רק עכשיו? ארבעה דורות מאוחר יותר? האם לאלוקים לקח כ"כ הרבה זמן לתת את הסכמתו לעסקה שנעשתה מאות שנים קודם לכן? הרב נריה זצ"ל הסביר זאת כך: אתה יכול למכור את זכות בכורתך בעבור עדשים, אבל אינך יכול לקנות זכות בכורה בעבור עדשים. קל לו לאדם לזרוק את המורשת, אך לאמץ אותה יארך שנים של מאמץ ועבודה קשה.

כדי שבנ"י יקראו "בני בכורי ישראל", הם היו צריכים להיות תחילה ראויים לכבוד הזה. לא היה די בכך שאביהם יעקב רכש את זכות הבכורה ממוכר שאמנם הוא בלתי-ראוי אך עם זאת היה מוכן למכור. בניו של יעקב היו צריכים להפגין שהם מבינים מה פירוש הדבר להיות בני ישראל.

כאשר יעקב קנה את זכות הבכורה מעשיו, הייתה זו עסקה חוקית. האחד רצה את העדשים והאחר – את זכות הבכורה. אך האם יעקב הרוויח את התואר המהולל הזה? רק כאשר ילדיו עברו דרך "כור ההיתוך" של השעבוד המצרי ועם זאת, שמרו על מורשתם – אזי הם נחשבו לראויים לכבוד של זכות הבכורה.

אין די בעובדה שאלוקים בחר אותנו, עלינו אף לבחור באלוקים בעצמנו. עלינו להרוויח את זכות הבכורה שלנו בכך שנחיה כיהודים.

בית חב"ד/יוסי גולדמן

1. "אברהם הוליד את יצחק" - מנה חמישה אירועים דומים שקרו לאברהם וליצחק.

א. שניהם נישאו לנשים ממשפחתם.

ב. נשותיהם היו עקרות.

ג. לשניהם היו 2 בנים, אחד צדיק ואחד רשע.

ד. שניהם חפרו בארות.

ה. כל אחד מהם אמר שאשתו היא אחותו.

2. רבקה היתה מפדן ארם.

מה משמעות שם זה?

א. פדן = צמד, זוג. המקום נקרא כך כי היו 2 ארם: ארם נהריים וארם צובא.

ב. פדן = שדה.

3. "ויתרוצו הבנים בקרבה".

ציין 2 פירושים לכך.

א. מלשון ריצה; התינוק רץ ומפרכס לצאת.

ב. מלשון ניצים, רבים זה עם זה.

4. יעקב ועשו היו תאומים. איזה זוג תאומים נוסף מוזכר בתורה?

פרץ וזרח, בני תמר ויהודה.

5. רבקה אומרת ליעקב: "עלי קללתך בני". א. מי אמר למי בתורה: "עלי

היו כולנה"?

ב. מה רמוז במילה: "עלי"?

א. יעקב אמר לבניו (מ"ב 36).

ב. רמז לצרות שנגרמו ליעקב ע"י

האישים עשיו, לבן, יוסף - ראשי תיבות עלי!

6. על מי נאמר בתנ"ך:

א. "וישקף בעד החלון"?

ב. "בעד לחלון נשקפה"?

א. אבימלך. ב. אם סיסרא.

7. על מי נאמר בתורה שמצאו:

א. באר מים? ב. באר מים חיים?

א. הגר. ב. יצחק.

8. מהם שמות הבארות שחפר

יצחק?

עשק, שיטנה ורחובות.

9. מהם שמות האתרים בישראל

שמקורם בפרשתנו:

א. שכונה מפורסמת.

ב. ערים בישראל.

א. מאה שערים.

ב. רחובות ובאר שבע.

10. מהם שמות נשותיו של עשיו?

יהודית בת בארי, בשמת בת

אילון ומחלת בת ישמעאל.

11. "ויהי כי זקן יצחק ותכהינה

עיניו".

מנה 3 סיבות לכך (רש"י).

א. עיניו כהו בגלל העשן

שהקטירו נשות עשיו לעבודת

כוכבים. ב. מדמעות המלאכים

שבכו עליו בעקידה.

ג. כדי שיעקב יטול את הברכות.

12. עשיו עונה ליעקב: "הנני".

מי עוד השתמש בתורה בביטוי

זה?

אברהם בעקידה.

13. אילו מילים נרדפות יש בפרשתנו

למילים: א. חפרו. ב. חרב. ג. שנה.

א. כרו. ב. תלי. ג. שטם.

14. מי בפרשתנו ביצע את הפעולות

הבאות: א. כרה. ב. סתם.

ג. שטם.

א. יצחק כרה (=חפר) בארות.

ב. פלישתים סתמו את הבארות.

ג. עשו שטם (שנה) את יעקב.

15. ב-3 דברים שונה יצחק מיתר

האבות. מה הם?

א. חי יותר מכולם. ב. שמו לא

השתנה. ג. תולדותיו מסופרים

בקיצור יותר.

16. "אברהם הוליד את יצחק".

מה שם אימו של אברהם?

אמתלאי בת כרנבו (בבא בתרא

צ"א).

17. באיזה גיל היה יצחק:

א. בעקידה? ב. כשהתחתן?

א. נעקד בגיל 37. ב. התחתן

בגיל 40.

18. מה פירוש המילה "נזיד" בפסוק

"ויד יעקב נזיד"?

תבשיל.

המשך שאלות ותשובות

"ויתן לך האלוקים מטל השמים ומשמני הארץ".

23. "ויהי עשו ... איש שדה".
מי נקרא "איש האדמה"?
"ויחל נח איש האדמה" (ט, 20).

24. "הנה משמני הארץ יהיה מושבך". איזו ארץ מדובר?
איטליה של יון. (לפי רש"י מתוך מדרש רבה)

25. קפד ראשו - היא הבאר שיצחק חפר, הוא תיק לנשיאת כל דבר. עשק, שק.

26. קפד זנבו - היא מנשות עשו הרשע, הוא מתמרקי האשה. בשמת, בשם.

19. מה מקור השם באר-שבע?
על שם השבועה כשנכרתה ברית על הבאר.

20. "ויחפור באר אחרת ויקרא שמה רחובות". מי בנה עיר בשם רחובות?

"מן הארץ ההיא יצא אשור ויבן את נינוה ואת רחובות" (נח, י 11).

21. מהיכן למדים ש: "אין דומה תפילת צדיק בן רשע לתפילת צדיק בן צדיק"?
מהפסוק: "ויעתר לו ד" (כ"ה, 21) (ע"ן ברש"י).

22. איזו ברכה במוצאי שבת מקורה בפרשתנו?

חידון עשאי פרסים

- איזה מקום המוזכר בפרשה נמצא בגבול א"י ומדוע נקרא כך? (רש"י)
- מילה מהפרשה: אדון, קפדו ראשי חזבי ותקבלו מילת בקשה.

ההגרלה פעם בחודש באתר פרסומא.

את הפתרונות יש לשלוח אל: chidot@pirsuma.com או sms למס' 0543038820

השלם את הפסוק

ויתרצו הבנים, _____, ויתאמר אם-כן, למה זה אנכי ותלך, לדרש את-ה'.

ויקרא שמה, _____, ויתאמר כי-עתה הרוזיב ה' לנו, ופרינו בארץ.

והרביתי את-זרעך, _____ השמים, ונתתי לזרעך, את כל-הארצות האלו;

וימלאו ימיה, ללדת; והנה _____, בבטנה.

ויתאמר, יעקב: מכרה כיום את _____, לי.

ועשה-לי מטעמים _____ אהבתי, והביאה לי--ואכלה:

גור בארץ הזאת, _____ עמך ואברכך:

ותהיין, ברת _____, לזיווק, ולרבהקה.

ויתן-לך, האלהים, מטל השמים, _____ הארץ--ורב הין, ויתרש.

ויתאמר, הגשה לי ואכלה מוציד בני--למען _____, נפשי;

השלימו את המילים החסרות בפסוק, חברו את האותיות הראשונות בכל מילה ותקבלו ביטוי הקשור לפרשה

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לרפואתם המהירה
והשלמה של מינה בת נחמה וליאב בן שגית

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל:
ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

ניתן לשלוח חידות לפרשת שבוע כולל פתרון לכתובת של העלון או לכתובת
pirsuma@pirsuma.com
החידות הטובות יפורסמו בעלון עם שם השולח.

הידעת?

בוגד עם ריח טוב

"וירח את ריח בגדיו ויברכהו"
"אל תקרי "בגדיו" אלא "בוגדיו",
שגם הבוגדים ובעלי עברה מישראל,
ריחם טוב, כגון מיי-יוסף משיטא"

כאשר הגיעו הרומאים לירושלים,
פחדו להיכנס לבית המקדש. הכריזו
ואמרו: "מי שיכנס לבית המקדש- כל
מה שיוציא יהיה שלו". יוסף משיטא

הסכים. יוסף
נכנס והוציא
את מנורת
הזהב שהיתה
ב קו ד ש
ה קו ד ש ים ,

אמרו הרומאים: לא מכובד שמנורה
זו תהיה אצל אדם פשוט, כנס קח
משהו אחר. אולם הפעם, התחרט
יוסף על החטא שעשה. הרומאים ניסו
לשכנעו בהטבות ובאיומים, אך ללא
הועיל. תפסו הרומאים את יוסף
וסירקוהו במסרקות ברזל. צעק יוסף
משיטא מיסוריו: "לא די לי
שהכעסתי את בוראי פעם אחת, אתם
רוצים שאכעיסנו פעם נוספת?!" עד
שיצאה נשמתו. יצאה בת קול
ואמרה: "אשריך, יוסף משיטא, שהנך
מוזמן לחיי העולם הבא". על זה
נאמר: "יש קונה עולמו בשעה אחת,
ויש קונה עולמו בכמה שנים".

[עבודה זרה י', ב']. בראשית רבה

עו ד ל א
ב א כ ב ו ש מ
ה ז ה
ב י ה ד ו ת
ת י מ נ
ב ק ר ז ו ב!
שולחן מלכים

אוצרות חכמי תימן על חומש שמות

ניתן לזכות בהנצחה בספר
ע"י תרומה חד פעמית

לפרטים ובירורים 054-8401330